

REGIONÁLNI TERÉNNI PRACOVNÍCI (RTP)

Opatrenia na zintenzívnenie a systematizáciu podpory v psychosociálnej oblasti – pravidelné monitorovanie potrieb detí a škôl a poskytovanie základnej psychosociálnej podpory

Problém:

Žiačky a žiaci z Ukrajiny nedostávajú v školách mimo občasných návštev podporného tímu pre Ukrajinu CPPPaP Bratislava III žiadnu podporu v psychosociálnej oblasti. Mnohé deti sú dlhodobo deprivované, ich potreby (ako napr. bezpečie, stabilita, starostlivosť od blízkych osôb, ktoré sú neraz pracovne vyťažené a sami ohrozené traumou) nie sú napĺňané. Rizikové faktory ako chudoba, sociálne vyčlenenie, nedostatok citového bezpečia pri dlhodobom pretrvávanímôžu už po 6 mesiacoch postupne prinášať vážne problémy ako sú disociácia alebo šikana, postraumatickú stresovú poruchu, správanie či konanie motivované nenávisťou voči istým skupinám, ale aj psychosomatické ťažkosti, či poruchysprávania a i. Žiaci a žiačky bez základnej podpory v jazyku a v psychosociálnej oblasti sa nedokážu zapojiť do výchovno-vzdelávacích aktivít v škole a ani vytvárať potrebné vzťahy so spolužiakmi.

Ciele opatrenia:

- poskytnúť všetkým žiakom a žiačkam z UA v školách v Bratislave prístup k základnej psychosociálnej podpore a psychologickému prvej pomoci:
  - indikátor vyhodnotenia: podiel detí z UA v školách v BA, ktoré majú prístup k základnej psychosociálnej podpore
- zachytiť deti z UA v riziku a poskytnúť im adekvátnu podporu
- indikátor vyhodnotenia: počet žiačok a žiakov z UA, ktorým sa poskytne špecializovaná podpora
- sprostredkovať relevantné informácie o potrebách detí z UA PZ a OZ v školách a tímu UA psychologičiek v koordinácii s Inklucentrom a CVA:
  - indikátor vyhodnotenia: podiel PZ a OZ podieľajúcich sa na výchove a vzdelávaní žiakov a žiačok zUA, ktorým sa poskytnú relevantné informácie o potrebách detí z UA
  - poskytovanie a vytváranie systémovej podpory - pomoc je adresná, rýchla a flexibilná

Opis opatrenia:

- Školy pravidelne navštevujú ukrajinsky hovoriace regionálne terénne pracovníčky (RTP), ktoré absolvovali školenie. Nemusia mať odbornosť v oblasti psychológie či iných pomáhajúcich profesií¹.
- Frekvencia návštev sa stanoví podľa celkového počtu detí v škole; minimálna frekvencia by mala byť **raz týždenne dve hodiny**, v prípade veľmi nízkeho počtu detí z UA možno uvažovať o dvojtýždňovom intervale
- Úlohou RTP je
  - realizovať skupinové aktivity so žiačkami a žiakmi z UA - poskytnúť bezpečný priestor v ukrajinskejreči detí,
  - identifikovať potreby detí, ktoré sa potýkajú s ťažkosťami,
  - informovať sa o potrebách a ťažkostiach detí aj u triednych učiteliek a učiteľov či u členov a členiekŠPT,
  - realizovať konzultačné hodiny pre rodičov.
- RTP zároveň pravidelne informujú UA-CPP Bratislava III v prepojení na koordinovanú prácu Inklucentra a monitorovanie analytikmi CVA
- UA-CPP v prepojení s Inklucentrom majú vo vzťahu k RTP za úlohu
  - poskytovať RTP metodické usmerňovanie, vedenie a supervíziu - prvý mesiac min. raz týždenne, neskôr 2-krát mesačne,
  - vyhodnocovať informácie zo škôl a v prípade potreby navrhnúť a realizovať ciele intervenciu (individuálna a skupinová terapia, práca s celou rodinou)

¹ Základným odborným profilom RTP je pedagogické vzdelanie (min. stupeň Bc.).

- pravidelne, no v nižšej frekvencii, navštevovať školy a poskytovať RTP, učiteľskému zboru aj ŠPT
- odborné konzultácie, školenia, vzájomne sa informovať o poskytovaní podpory deťom, u ktorých hrozí riziko a pod.
- Inklucentrum v prepojení s CVA realizuje:
  - koordinovanie RPT pracovníkov a ich školenie,
  - poskytovanie jazykovej podpory RTP,
  - supervízia a školenie pre UA-CPP,
  - odborné konzultácie v komplexných a veľmi náročných prípadoch,
  - monitorovanie účinnosti opatrení a ich pravidelné vyhodnocovanie (min. 2 krát mesačne)

UKÁŽKA HARMONOGRAMU DŇA RTP	
8:00 – 9:30	stretnutie s mladšími deťmi – ranný kruh (kto mal aký týždeň, čo prežíva, terapeutické karty/obrázky, podľa buletín Ranné kruhy alebo videí), psychosociálna aktivita (arte, spoločenské hry, iné voľnočasové aktivity podľa výberu), záverečná reflexia (ako sa im páčilo, s čím odchádzajú, čo by potrebovali ešte)
10:00 – 11:30	stretnutia so staršími deťmi – podobne ako pri mladších deťoch, ale môže byť viac zaradené aj rozprávanie, príp. aktivity podľa voľby detí, práca v menších skupinách, využiť je možné aj publikácie Facilitatívne a reflektívne učenie , Artefiletika , Terapeutické skupiny alebo aj príslušné videá k tomu.
12:30 – 13:30	konzultácie s PZ a OZ v škole, ŠPT k deťom, vzťahom v triede, začleneniu detí, vyučovacím ťažkostiam, spolupráci s rodičmi
14:00 – 15:30	konzultácie pre rodičov
2-4krát mesačne – dve hodiny	písomné zasielanie reportu zo školy pre UA tím CPP stretnutia s UA tímom CPP – reflexia prežívania a potrieb RTP, konzultácií deťom v riziku, supervízia hlásenie indikátorov podpory a rizík u detí Inklucentrum (bez uvádzania mien detí)
raz mesačne	vzdelávanie a supervízia v Inklucentre – certifikovaní terapeuti a supervízori

Kroky potrebné na realizáciu opatrenia:

Termíny	
Termín spustenia opatrenia na vybraných 10 školách	február 2023
Termín spustenia na min. polovici ZŠ v BA (príp. diverzifikácia komp. profilu a úpravy podľa vyhodnotenia)	apríl 2023
Termín spustenia na min. 90 % ZŠ v BA	máj 2023
Poskytnutie letných aktivít pre UA deti v BA s pomocou RTP	leto 2023

Základný balík vzdelávania pre RTP, ŠPT a UA tím:

1. neuropsychologické základy fungovania mozgu
2. identifikácia a prejavy traumy, PTSD a ich psychosociálne následky
3. základy legislatívy a slovenský školský systém (CPP, ŠPT, asistenti, hodnotenie žiakov, úpravy hodnotenia pre deti cudzincov)
4. vytváranie bezpečného prostredia – trauma rešpektujúci prístup
5. možnosti skupinových činností pri psychosociálnej podpore detí
6. zážitkové vzdelávanie, základy facilitácie a reflexie, artefiletika
7. postupy sieťovania pri komplexných prípadoch
8. Práca s komplexným prípadom (pre UA tím)